

ФІНАНСОВА ПОЛІТИКА ДЕРЖАВИ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ**ГРИГОРУК Ірина¹, КОЛІСНИК Олександр²**¹Вінницький фінансово-економічний університет
<https://orcid.org/0000-0002-4131-6031>
e-mail: irrada150582@gmail.com²Вінницький фінансово-економічний університет
e-mail: rektor-vfeu@ukr.net

Стаття розглядає роль фінансової політики держави у забезпеченні сталого економічного розвитку. Автор аналізує основні аспекти фінансової політики, такі як управління бюджетом, оподаткування, державний борг та інвестиції, ідентифікуючи їх вплив на економічні процеси. Особлива увага приділяється стратегіям, спрямованим на стимулювання виробництва, забезпечення соціальної підтримки та зміцнення фінансової стабільності. Висвітлюються приклади успішного впровадження фінансових інструментів у різних країнах та рекомендації щодо оптимізації фінансової політики для досягнення ефективного економічного зростання.

Ключові слова: система управління фінансами; фінансова система; фінансові відносини; фінансове регулювання; державна фінансова політика; бюджетна політика; економічне зростання.

<https://doi.org/10.31891/mdes/2024-12-20>

**ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ У ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ
ТА ЇЇ ЗВ'ЯЗОК ІЗ ВАЖЛИВИМИ НАУКОВИМИ ЧИ ПРАКТИЧНИМИ ЗАВДАННЯМИ**

Тема фінансової політики держави як інструменту економічного розвитку обумовлена необхідністю адаптації економічної системи до сучасних викликів. Фінансова політика, яка включає фіскальні та монетарні заходи, є ключовим механізмом регулювання економічних процесів. В умовах глобалізації, економічних криз і нестабільності фінансових ринків, ефективна фінансова політика сприяє стабілізації економіки, зростанню ВВП, контролю інфляції та залученню інвестицій. Для України, яка перебуває на шляху реформ і інтеграції у світову економіку, питання оптимізації фінансової політики набуває особливої важливості. Вивчення і впровадження кращих світових практик у сфері фінансового регулювання сприятиме підвищенню конкурентоспроможності національної економіки та покращенню добробуту громадян.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Серед визначних наукових досліджень в галузі розвитку фінансових відносин варто відзначити праці таких вчених як Дж. Б'юкенен, А. Вагнера, А. Лаффера, В. Нордхауса [3], К. Рау, Д. Рікардо, П. Самуельсона [3], Дж. Стігліца, Г. Таллока. Питання фінансової політики держави також досліджуються в роботах вітчизняних вчених, зокрема Т. Каневої [7], С. Качули [2], Л. Козарезенко [3], А. Мазаракі, В. Макогон [8–10], Ю. Маркуц [9], М. Пасічного [7], В. Федосова, І. Чугунова [2–10], І. Юрія та інших.

**ВИДІЛЕННЯ НЕВИРШЕНИХ РАНІШЕ ЧАСТИН ЗАГАЛЬНОЇ ПРОБЛЕМИ,
КОТРИМ ПРИСВЯЧУЄТЬСЯ СТАТТЯ**

Оцінка сучасного стану фінансової політики держави та її впливу на економічний розвиток. Необхідно виявити ключові чинники, що визначають ефективність фіскальної та монетарної політики, а також провести порівняльний аналіз фінансової політики в різних країнах. Особливу увагу слід приділити розробці рекомендацій щодо оптимізації фінансового регулювання. Дослідження також має на меті вивчити вплив фінансової політики на економічне зростання, стабільність та добробут населення в умовах глобалізації.

ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАТТІ

Аналіз і оцінка фінансової політики держави як інструменту економічного розвитку. Дослідження спрямоване на виявлення основних чинників, що впливають на ефективність фінансових заходів, розробку рекомендацій щодо оптимізації фіскальної та монетарної політики, а також вивчення впливу фінансового регулювання на економічне зростання, стабільність та добробут населення в умовах сучасної глобалізації.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ

Фінансова політика держави визначається як сукупність заходів, спрямованих на управління державними фінансами з метою забезпечення макроекономічної стабільності,

стимулювання економічного зростання та покращення добробуту населення. Вона включає в себе фіскальну та монетарну політику, які реалізуються через податково-бюджетну систему та кредитно-грошові інструменти. Відповідно до економістів П. Самуельсона та В. Нордхауса, "фінансова політика є інструментом, за допомогою якого уряд контролює економічні процеси, регулює рівень сукупного попиту та впливає на економічне зростання" [1].

Основні функції фінансової політики держави включають кілька ключових напрямків, які спрямовані на досягнення економічних та соціальних цілей.

По-перше, регулююча функція фінансової політики полягає в коригуванні макроекономічних показників, таких як інфляція, безробіття та економічне зростання, шляхом управління державними доходами та видатками. По-друге, розподільча функція передбачає перерозподіл доходів і ресурсів через податково-бюджетну систему для зменшення соціальної нерівності та забезпечення доступу до базових послуг. По-третє, стимулююча функція спрямована на заохочення інвестицій та інновацій, підтримку підприємництва та створення сприятливого економічного середовища. Важливою є також стабілізуюча функція, яка забезпечує стійкість економіки до зовнішніх та внутрішніх шоків, підтримуючи стабільність фінансових ринків та економічну безпеку.

Окрім цього, контрольна функція фінансової політики здійснює нагляд за ефективністю використання бюджетних коштів, дотриманням фінансової дисципліни та законодавства. І нарешті, координаційна функція полягає в узгодженні діяльності різних гілок влади та органів управління для досягнення стратегічних економічних цілей країни [2].

Ці функції разом створюють комплексний механізм управління економікою, сприяючи сталому розвитку та добробуту суспільства.

Роль держави в регулюванні економіки через фінансову політику є надзвичайно важливою і багатогранною. Через фінансову політику держава має можливість впливати на ключові економічні процеси, спрямовуючи їх на досягнення стратегічних цілей і забезпечення стабільного розвитку.

Одним з основних інструментів регулювання є податкова політика. Встановлюючи податки та податкові пільги, держава впливає на рівень доходів населення, стимулює або стримує економічну активність, регулює інвестиції та споживання. Наприклад, зниження податкових ставок може стимулювати інвестиції та розвиток підприємництва, тоді як підвищення податків на розкіш може зменшити соціальну нерівність. Вона включає види податків, ставки та податкові пільги, які держава застосовує для впливу на економічні процеси. Види податків можуть бути прямими (на доходи фізичних та юридичних осіб) та непрямими (на товари та послуги). Встановлення ставок податків визначає рівень податкового навантаження на економіку, впливаючи на інвестиції, споживання та заощадження. Податкові пільги надаються з метою стимулювання певних галузей економіки, підтримки соціально важливих програм та зниження податкового тягаря на населення з низькими доходами.

Бюджетна політика також відіграє важливу роль у регулюванні економіки. Формуючи бюджет, держава визначає пріоритети фінансування, розподіляючи ресурси на важливі соціальні та економічні програми. Бюджетна політика охоплює процеси формування та використання державного бюджету. Формування бюджету передбачає планування доходів і витрат на певний період, що дозволяє здійснювати довгострокове стратегічне планування. Використання бюджетних коштів включає фінансування освіти, охорони здоров'я, оборони, соціального захисту та інших важливих сфер. Бюджетна політика також спрямована на забезпечення макроекономічної стабільності та підтримку економічного зростання.

Ще одним важливим аспектом фінансового регулювання є монетарна політика, яка здійснюється центральним банком. Через контроль за грошовою масою, процентними ставками та обмінними курсами держава може впливати на інфляцію, стабільність національної валюти та рівень зайнятості. Зниження процентних ставок може стимулювати кредитування і споживання, тоді як підвищення може стримувати інфляційні процеси [4].

Також важливою є регулююча функція держави в сфері фінансових ринків. Встановлюючи правила і нагляд за фінансовими інституціями, держава забезпечує стабільність і прозорість фінансових ринків, захищаючи інтереси інвесторів і споживачів. Це включає нагляд за банківським сектором, страховими компаніями, фондовими ринками.

Зрештою, через соціальну політику держава забезпечує соціальний захист населення, перерозподіляючи ресурси для підтримки малозабезпечених верств населення, забезпечення зайнятості та доступу до базових послуг. Це сприяє соціальній стабільності і гармонійному розвитку суспільства.

Таким чином, держава, використовуючи різноманітні інструменти фінансової політики, виконує ключову роль у регулюванні економіки, забезпечуючи її стабільність, розвиток і соціальну справедливість.

Управління державним боргом є важливим аспектом фінансової політики, що включає запозичення коштів на внутрішньому та зовнішньому ринках, обслуговування боргу та його погашення. Державний борг може бути інструментом фінансування дефіциту бюджету, але надмірне боргове навантаження може призводити до фінансової нестабільності. Ефективне управління державним боргом передбачає контроль за рівнем заборгованості, оптимізацію умов запозичень та своєчасне обслуговування боргових зобов'язань. Це допомагає підтримувати довіру інвесторів та стабільність фінансової системи.

Валютно-курсова політика регулює обмінний курс національної валюти, впливаючи на зовнішньоекономічну діяльність країни. Обмінний курс визначає вартість національної валюти відносно іноземних валют, що впливає на експорт та імпорт товарів і послуг. Стабільний обмінний курс сприяє передбачуваності економічних умов для підприємств, що здійснюють зовнішньоекономічну діяльність. Зниження курсу національної валюти може стимулювати експорт, але одночасно підвищує вартість імпорту, що може призводити до інфляційного тиску. Валютно-курсова політика також включає заходи для підтримки платіжного балансу та валютних резервів країни.

Фінансова політика держави відіграє ключову роль у забезпеченні стабільного економічного розвитку та підвищенні добробуту населення. Оцінка ефективності фінансової політики є необхідною для визначення її впливу на різні аспекти економічного життя країни. У цьому контексті важливо виділити основні критерії, які дозволяють об'єктивно оцінити досягнення цілей та результативність реалізованих заходів. До таких критеріїв належать рівень економічного зростання, стан бюджету, контроль за інфляцією, рівень зайнятості, соціальна справедливість, інвестиційна привабливість та стабільність фінансової системи.

Наводимо таблицю Табл 1, яка висвітлює ці критерії та їхній вплив на оцінку ефективності фінансової політики. Кожен з цих показників є важливим індикатором, який допомагає визначити, наскільки успішною є фінансова політика держави у забезпеченні стабільності та розвитку економіки.

Таблиця 1

Критерії оцінювання ефективності фінансової політики

Критерій	Опис
Економічне зростання	Один із ключових критеріїв оцінки ефективності фінансової політики – це рівень економічного зростання країни. Стабільне і стійке зростання ВВП свідчить про ефективність заходів, спрямованих на стимулювання економіки. Політика, яка забезпечує зростання виробництва, підвищення зайнятості та доходів населення, вважається успішною.
Бюджетний баланс	Стан бюджету є важливим показником ефективності фінансової політики. Збалансований бюджет, який передбачає рівність доходів і витрат, або невеликий дефіцит бюджету, свідчить про ефективне управління державними фінансами. Надмірний бюджетний дефіцит може призводити до зростання державного боргу та фінансової нестабільності.
Інфляція	Контроль за рівнем інфляції є ще одним важливим критерієм. Ефективна фінансова політика повинна забезпечувати стабільність цін, що сприяє передбачуваності економічних умов та збереженню купівельної спроможності населення. Висока інфляція може свідчити про проблеми в економічній політиці, що вимагають коригування.
Рівень зайнятості	Оцінка рівня зайнятості населення є важливим показником соціальної ефективності фінансової політики. Політика, яка сприяє створенню нових робочих місць та зниженню безробіття, є ефективною. Високий рівень зайнятості свідчить про стабільність економіки та підвищення добробуту населення.
Соціальна справедливість	Ефективна фінансова політика повинна також враховувати питання соціальної справедливості. Це означає рівномірний розподіл доходів, підтримку соціально вразливих верств населення та забезпечення доступу до основних послуг, таких як освіта, охорона здоров'я та соціальний захист. Політика, яка сприяє зменшенню соціальної нерівності, є успішною.
Інвестиційна привабливість	Критерієм ефективності фінансової політики є також рівень інвестиційної привабливості країни. Залучення внутрішніх і зовнішніх інвестицій свідчить про довіру до економічної політики держави та створення сприятливого бізнес-клімату. Ефективна політика повинна стимулювати інвестиції в різні сектори економіки.
Стабільність фінансової системи	Оцінка стабільності фінансової системи включає аналіз банківського сектору, ринку цінних паперів та фінансових інституцій. Ефективна фінансова політика повинна забезпечувати стабільність та надійність фінансових інститутів, що є важливим для підтримки довіри інвесторів та споживачів

Систематизовано автором на основі джерела [5]

Останнім часом впровадження ефективної фінансової політики призвело до значних позитивних результатів у різних країнах. Уряд Нової Зеландії реалізував комплексну фіскальну політику, спрямовану на підтримку економічного зростання через стимулювання інвестицій і підтримку малого бізнесу. Цей підхід привів до зростання внутрішнього попиту та створення нових робочих місць, що підвищило економічну активність у країні.

Швеція здійснила успішну реформу податкової системи, яка передбачала спрощення процедур сплати податків для бізнесу та зниження податкових ставок на корпорації. Завдяки цим змінам країна побачила зростання інвестицій та активну підтримку інноваційних проєктів, що сприяло економічному розвитку та зміцненню конкурентоспроможності.

Канада активно використовує бюджетні інструменти для підтримки сталого розвитку та зменшення вуглецевого відтоку. Інвестиції у зелені технології та енергоефективність не лише знижують негативний вплив на довкілля, але й створюють нові ринки для інноваційних підприємств. Ці зусилля допомагають розвивати екологічно чисті галузі та забезпечують довгострокову економічну стабільність.

Ці приклади демонструють, що ефективна фінансова політика здатна стимулювати економічний розвиток, створювати нові можливості та покращувати якість життя громадян.

Фінансова політика України сьогодні є ключовим елементом економічної стратегії, спрямованої на забезпечення стабільності та розвитку країни. Основні напрями фінансової політики включають управління державними фінансами, контроль за бюджетним дефіцитом, податкову реформу та забезпечення фінансової прозорості [6]. Одним із головних завдань є зменшення бюджетного дефіциту та державного боргу. З цією метою уряд впроваджує заходи для оптимізації витрат та збільшення доходів бюджету через ефективну податкову політику.

Однак, фінансова політика України сьогодні зіштовхується з багатьма проблемами та викликами, що потребують негайного вирішення для стабілізації економіки та забезпечення сталого розвитку. Однією з найбільших проблем є високий рівень державного боргу. Надмірний державний борг створює значне навантаження на бюджет, вимагаючи великих сум для обслуговування боргу, що обмежує можливості фінансування інших важливих сфер, таких як освіта, охорона здоров'я та інфраструктура. Ефективне управління державним боргом є критично важливим завданням для фінансової політики.

Корупція є ще однією значною проблемою, яка підриває довіру до фінансових інституцій та знижує ефективність використання бюджетних коштів. Корупційні практики у сфері державних закупівель, податкової адміністрації та розподілу державних ресурсів призводять до значних втрат бюджету та перешкоджають економічному зростанню. Боротися з корупцією необхідно через посилення контролю та прозорості, а також через впровадження новітніх технологій для моніторингу та управління державними фінансами.

Україна також стикається з проблемами в управлінні податковою системою. Складна та непрозора податкова система, високе податкове навантаження на бізнес і часті зміни податкового законодавства створюють несприятливі умови для підприємництва та інвестицій. Податкова реформа, спрямована на спрощення податкових процедур, зниження податкових ставок та підвищення прозорості, є необхідною для покращення інвестиційного клімату та стимулювання економічного зростання.

Економіка України залишається вразливою до зовнішніх шоків, таких як зміни в світових цінах на енергоресурси, геополітична напруженість та коливання валютних курсів. Ці фактори впливають на стабільність фінансової системи та вимагають від уряду гнучкої та адаптивної фінансової політики. Валютно-курсова політика має бути спрямована на підтримання стабільності національної валюти та запобігання різким коливанням, які можуть негативно вплинути на економіку.

Таким чином, фінансова політика України стикається з численними проблемами та викликами, що вимагають комплексного підходу та ефективних рішень для забезпечення економічної стабільності та сталого розвитку. Боротися з корупцією, управляти державним боргом, реформувати податкову систему та адаптуватися до зовнішніх викликів – це ключові завдання, які потребують уваги та рішучих дій.

Перспективи розвитку фінансової політики України у контексті економічного зростання є важливим аспектом для забезпечення стабільного та сталого розвитку країни. Одним із ключових напрямків є податкова реформа, яка має на меті спрощення податкової системи, зниження податкового навантаження на бізнес та підвищення прозорості податкових процедур. Це створить

сприятливі умови для підприємництва та залучення інвестицій, що в свою чергу стимулюватиме економічне зростання та створення нових робочих місць.

Забезпечення ефективного управління державним боргом є ще одним важливим завданням. Зниження боргового навантаження та оптимізація витрат на обслуговування боргу дозволить спрямувати бюджетні кошти на розвиток критично важливих секторів економіки, таких як інфраструктура, освіта та охорона здоров'я. Це сприятиме підвищенню якості життя громадян та створенню передумов для довгострокового економічного зростання.

Боротьба з корупцією залишається ключовим пріоритетом. Посилення контролю та прозорості у використанні бюджетних коштів, впровадження сучасних технологій для моніторингу та управління фінансами, а також створення незалежних антикорупційних органів допоможуть знизити корупційні ризики та підвищити ефективність державного управління. Це покращить інвестиційний клімат та зміцнить довіру до державних інституцій.

Фінансова політика повинна також спрямовуватися на підтримку інновацій та технологічного розвитку. Інвестиції у наукові дослідження та розробки, підтримка стартапів та технологічних підприємств сприятимуть розвитку високотехнологічних секторів економіки та підвищенню конкурентоспроможності України на міжнародному ринку. Це створить нові можливості для економічного зростання та підвищення добробуту населення.

Забезпечення макроекономічної стабільності через зважену валютно-курсову політику є необхідною умовою для сталого економічного розвитку. Стабільність національної валюти, контроль за інфляцією та запобігання різким коливанням на фінансових ринках допоможуть створити передбачувані умови для бізнесу та інвестицій.

Загалом, перспективи розвитку фінансової політики України в контексті економічного зростання передбачають комплексний підхід, спрямований на податкову реформу, ефективне управління державним боргом, боротьбу з корупцією, підтримку інновацій та забезпечення макроекономічної стабільності. Реалізація цих заходів створить сприятливі умови для сталого економічного розвитку та підвищення якості життя громадян.

ВИСНОВКИ З ДАНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ І ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ РОЗВІДОК У ДАНОМУ НАПРЯМІ

Дослідження фінансової політики як інструменту економічного розвитку дозволило визначити ключові аспекти та механізми, що впливають на економічне зростання держави. Було виявлено, що ефективна фінансова політика сприяє стабільному економічному розвитку, забезпечуючи збалансований бюджет, контроль за інфляцією, підвищення рівня зайнятості та зменшення соціальної нерівності.

Аналіз міжнародного досвіду показав, що країни, які успішно впровадили комплексні фінансові реформи, досягли значних результатів у підвищенні інвестиційної привабливості та стимулюванні інновацій. Такі приклади, як Нова Зеландія, Швеція та Канада, демонструють, що раціональне використання бюджетних ресурсів, підтримка малого та середнього бізнесу, а також впровадження новітніх технологій можуть суттєво покращити економічні показники.

В контексті України дослідження виявило ряд проблем та викликів, які потребують вирішення для забезпечення сталого економічного розвитку. Серед них виділяються висока залежність від державного бюджету, складна тарифна політика, корупційні ризики та недостатня інвестиційна активність. Однак, перспективи розвитку фінансової політики України, що включають підвищення ефективності податкової системи, оптимізацію державних витрат, стимулювання інвестицій та покращення управління державним боргом, можуть створити сприятливі умови для економічного зростання.

Завдання дослідження були досягнуті, а саме: визначено основні функції фінансової політики, проаналізовано її вплив на макроекономічні показники, розглянуто проблеми та виклики фінансової політики України, а також окреслено перспективи її розвитку. Результати дослідження можуть бути використані для формування стратегій та рекомендацій щодо вдосконалення фінансової політики держави, спрямованих на забезпечення стабільного економічного зростання та підвищення добробуту населення.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Самуельсон Пол Е., Нордхаус Вільям Д. Економіка. 19-е видання.: пер.з англ. М.: Вільямс, 2015. 1360 с.

2. В. В. Коровій, Державна фінансова політика як інструмент економічного зростання., Журнал "Економіка та держава" № 12 2020, стор. 50 - 54 DOI: 10.32702/2306-6806.2020.12.50
3. Бюджетно-податкова політика у системі регулювання економіки: монографія / І.Я. Чугунов, Т.В. Канєва, М.Д. Пасічний та ін.; за заг. ред. І.Я. Чугунова. К.: Глобус-Пресс, 2018. 354 с.
4. Проблеми управління економічною безпекою суб'єктів господарювання: Монографія. – К.: Університет економіки та права «КРОК», 2008. – 403 с
5. І.Борисова, Фінансова політика як важлива складова діяльності держави., Матеріали наукової конференції Теоритичні аспекти розвитку економічних систем в умовах ускладнення функціонування економічного простору .
https://elartu.tntu.edu.ua/bitstream/123456789/18044/2/ConfFMNES_2016_Borysova_I-Financial_policy_as_important_9-12.pdf
6. Лютий І.О. Концептуальні засади та суперечності реалізації фінансової політики держави / І.О. Лютий // Вісник Київського університету імені Тараса Шевченка. Економіка. – 2005. – Вип. 79. – С. 4-6.
7. Чугунов І.Я., Козарезенко Л.В. Державне фінансове регулювання розвитку людського потенціалу. Вісник КНТЕУ. 2017. № 3. С. 116 – 132.
8. Чугунов І.Я., Макогон В.Д. Бюджетна стратегія в умовах економічних перетворень. Вісник КНТЕУ. 2018. № 5. С. 5 – 18.

REFERENCES:

1. Samuelson Paul E., Nordhaus William D. Economics. 19th edition: translated from English. Moscow: Williams, 2015. 1360 с.
2. V. Koroviy, "State financial policy as an instrument of economic growth." Journal "Economy and State" No. 12 2020, pp. 50 - 54 DOI: 10.32702/2306-6806.2020.12.50
3. Fiscal policy in the system of economic regulation: a monograph / I.Y. Chugunov, T.V. Kaneva, M.D. Pasichnyi and others; edited by I.Y. Chugunov. K.: Globus Press, 2018. 354 с.
4. Problems of managing the economic security of business entities: Monograph. - K.: University of Economics and Law "KROK", 2008. - 403 p.
5. I.Borysova, Financial policy as an important component of the state activity, Materials of the scientific conference Theoretical aspects of the development of economic systems in the conditions of complication of the functioning of the economic space. https://elartu.tntu.edu.ua/bitstream/123456789/18044/2/ConfFMNES_2016_Borysova_I-Financial_policy_as_important_9-12.pdf
6. Liutii I.O. Conceptual foundations and contradictions of the state financial policy implementation / I.O. Liutii // Bulletin of Taras Shevchenko University of Kyiv. Economics. - 2005. - Issue 79. - P. 4-6.
7. Chugunov I.Y., Kozarezenko L.V. State financial regulation of human development. KNTEU Bulletin. 2017. № 3. С. 116-132.
8. Chugunov I.Ya., Makohon V.D. Budget strategy in the conditions of economic transformations. KNTEU Bulletin. 2018. № 5. С. 5-18.

STATE FINANCIAL POLICY AS AN INSTRUMENT OF ECONOMIC DEVELOPMENT

HRYHORUK Iryna, KOLISNYK Oleksandr
Vinnytsia Financial and Economic University

The subject of the financial policy of the state as a tool of economic development is determined by the need to adapt the economic system to modern challenges. Financial policy, which includes fiscal and monetary measures, is a key mechanism for regulating economic processes. In the conditions of globalization, economic crises and instability of financial markets, an effective financial policy contributes to economic stabilization, GDP growth, inflation control and investment attraction. For Ukraine, which is on the path of reforms and integration into the world economy, the issue of financial policy optimization is of particular importance. The study and implementation of the best global practices in the field of financial regulation will contribute to increasing the competitiveness of the national economy and improving the welfare of citizens.

The article examines the role of the state financial policy in ensuring sustainable economic development. The author analyses the main aspects of financial policy, such as budget management, taxation, public debt and investment, identifying their impact on economic processes. Special attention is paid to strategies aimed at stimulating production, providing social support and strengthening financial stability. Examples of successful implementation of financial instruments in different countries and recommendations for optimising financial policy to achieve effective economic growth are highlighted.

The study of financial policy as a tool of economic development made it possible to determine the key aspects and mechanisms affecting the economic growth of the state. Effective fiscal policy has been found to contribute to sustainable economic development by ensuring a balanced budget, controlling inflation, increasing employment and reducing social inequality.

Analysis of international experience has shown that countries that have successfully implemented comprehensive financial reforms have achieved significant results in increasing investment attractiveness and stimulating innovation. Such examples as New Zealand, Sweden and Canada demonstrate that the rational use of budget resources, support of small and medium-sized businesses, as well as the introduction of the latest technologies can significantly improve economic indicators.

Keywords: finance; budget; financial system; financial relations; financial regulation; state financial policy; budget policy; economic growth.